

21. INTEGRALNI PREVOD DIREKTIVE 96/61/EC(*)

originalni naslov: Council Directive 96/61/EEC of 24 September 1996 concerning the integrated pollution prevention and control

objavljena: Official Journal L 257 od 10.10.1996, str. 26

DIREKTIVA SAVETA 96/61/EZ od 24. septembra 1996. koja se odnosi na integrisano sprečavanje i kontrolu zagađenja¹

SAVET EVROPSKE UNIJE,

imajući u vidu Ugovor o osnivanju Evropske zajednice, a posebno član 130s (1);

imajući u vidu predlog Komisije;²

imajući u vidu mišljenje Ekonomskog i socijalnog komiteta;³

delujući u skladu sa postupkom propisanim članom 189c Ugovora;⁴

1. pošto se ciljevi i principi politike u oblasti životne sredine, ustanovljeni članom 130r Ugovora, izražavaju naročito u sprečavanju, smanjenju i, u meri u kojoj je to moguće, potpunom otklanjanju zagađenja kroz davanje prioriteta intervenciji na izvoru zagađenja, kao i obezbeđenju razumnog upravljanja prirodnim resursima, u skladu sa principom "zagađivač plaća" i principom sprečavanja zagađenja;
2. pošto se Petim akcionim programom zaštite životne sredine – čiji su opšti okvir odobrili Savet i predstavnici vlada država članica okupljeni na sednici Saveta, Rezolucijom od 1. februara 1993. godine o programu politike i akcije koji se odnosi na životnu sredinu i održivi razvoj⁵ – daje prioritet integrisanoj kontroli zagađenja shvaćenom kao značajan deo težnje ka ostvarenju veće održive ravnoteže između čovekovih aktivnosti i društveno-ekonomskog razvoja, s jedne strane, i resursa i sposobnosti obnavljanja prirode, s druge strane;
3. pošto primena integrisanog pristupa u smanjenju zagađenja zahteva akciju na nivou Zajednice kako bi se omogućile izmene i dopune postojećih propisa Zajednice koji se odnose na sprečavanje i kontrolu zagađenja koje stvaraju industrijska postrojenja;
4. pošto je Direktivom Saveta 84/360/EEC, od 28. juna 1984. godine o borbi protiv zagađenja vazduha od strane industrijskih postrojenja⁶ uspostavljen opšti okvir po kome se zahteva odobrenje pre svakog puštanja u pogon ili pre bitnih izmena industrijskih postrojenja koje mogu izazvati zagađivanje vazduha;
5. pošto je Direktivom Saveta 76/464/EEC, od 4. maja 1976. godine o zagađenju prouzrokovanom određenim opasnim materijama koje se ispuštaju u vode u životnoj sredini Zajednice⁷ ustanovljeno, kao uslov, pribavljanje dozvole za ispuštanje ovakvih materija;
6. pošto, i pored toga što postoje propisi Zajednice koji se odnose na borbu protiv zagađenja vazduha i sprečavanje ili svodenje na minimum ispuštanja opasnih materija u vode, nema odgovarajućih propisa Zajednice usmerenih na sprečavanje ili svodenje na minimum ispuštanja zagađenja u zemljište;

(*) prim. autora: prevod je preuzet iz časopisa «Voda i sanitarna tehnika», br. 6/2003

¹ * OJ L257, 10/10/1996, str. 0026 - 0040

² OJ No C 311, 17.11.1993, str. 6 i OJ No C 165, 1. 7. 1995, str. 9.

³ OJ No C 195, 18.7.1995, str. 54

⁴ Mišljenje Evropskog parlamenta od 14. decembra 1994 (OJ No C 18, 23.1.1995, str. 96), Opšti stav Saveta od 27. novembra 1995 (OJ C 87, 25. 3. 1996, str. 8) i Odluka Evropskog parlamenta od 22. maja 1996 (OJ No C 166, 10.6.1996)

⁵ OJ No C 138, 17.5.1993, str.1.

⁶ OJ No L 188, 16. 7. 1984, str. 20. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Direktivom 91/692/EEC (OJ No L 377, 31. 12.1991, str. 48).

⁷ OJ No L 129, 18. 5. 1976, str. 23. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Direktivom 91/692/EEC.

7. pošto različiti pristupi kontroli ispuštanja u vazduh, vodu ili zemljište mogu, svaki za sebe, pojačati prenošenje zagađenja iz jednog medija u drugi, umesto da se životna sredina štiti kao celina;
8. pošto je cilj integrisanog pristupa kontroli zagađenja da se spreče ispuštanja u vazduh, vodu ili zemljište, gde god je to praktično izvodljivo, uz vođenje računa o upravljanju odlaganjem otpada i da se, kada to nije moguće, takva ispuštanja svedu na minimum kako bi se postigao visok nivo zaštite životne sredine kao celine;
9. pošto se ovom Direktivom uspostavlja opšti okvir za jedinstveno sprečavanje i kontrolu zagađenja i pošto su njome predviđene mere koje su potrebne kako bi se primenilo jedinstveno sprečavanje i kontrola zagađenja, a u cilju postizanja visokog nivoa zaštite životne sredine kao celina, i s obzirom na to da će se primenom principa održivog razvoja unaprediti jedinstveni pristup kontroli zagađenja;
10. pošto se odredbe ove Direktive primenjuju ne dirajući u važenje odredaba Direktive Saveta 85/337/EEC, od 27. juna 1985. godine o proceni uticaja određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu⁸, a, s obzirom na to da informacije ili zaključci do kojih se dolazi kroz primenu te Direktive moraju biti uzeti u obzir radi dobijanja dozvole, ova Direktiva ne utiče na primenu Direktive 85/337/EEC;
11. pošto države članice moraju preduzeti mere potrebne za obezbeđenje da operater u industrijskim aktivnostima navedenim u Aneksu I postupa po opštim principima koji se odnose na određene obaveze, i pošto je u tu svrhu dovoljno da nadležni organi uzmu u obzir te opšte principe prilikom utvrđivanja uslova za dobijanje dozvole;
12. pošto se neki propisi doneti na osnovu ove Direktive moraju primenjivati na postojeća postrojenja posle isteka određenog roka, a na druga od datuma primene ove Direktive;
13. pošto, u cilju efikasnijeg i uspešnijeg rašavanja problema zagađivanja, svaki operater mora uzeti u obzir aspekte životne sredine, a pošto se ti aspekti moraju predložiti nadležnom organu ili organima kako bi se ti organi mogli uveriti, pre nego što izdaju dozvolu, da su predviđene sve odgovarajuće preventivne mere protiv zagađenja i mere za kontrolu zagađenja, i pošto bitno različite procedure primene mogu dovesti do stvaranja različitih nivoa zaštite životne sredine i različite svesti i saznanja javnosti o toj zaštiti, i kako zbog toga zahtevi za dobijanje dozvola na osnovu odredaba ove Direktive treba da sadrže minimum potrebnih podataka;
14. pošto će potpuna uzajamna koordinacija nadležnih organa u postupku izdavanja dozvola i određivanju uslova omogućiti postizanje najvišeg praktično mogućeg nivoa zaštite životne sredine kao celine;
15. pošto će nadležni organ ili organi davati ili menjati dozvolu jedino ukoliko su predviđene jedinstvene mere zaštite vazduha, vode i zemljišta u životnoj sredini;
16. pošto dozvola mora sadržati sve potrebne mere za ispunjenje uslova pod kojima je izdata, kako bi se na taj način obezbedio visok nivo zaštite životne sredine kao celine, i pošto ovakve mere, ne utičući na postupak dobijanja dozvole, mogu takođe biti podložne opšteobavezujućim uslovima;
17. s obzirom na to da granične vrednosti emisija, kao i parametri ili ekvivalentne tehničke mere u toj sferi, treba da budu zasnovani na najboljim dostupnim tehnikama, i to bez propisivanja upotrebe jedne specifične tehnike ili tehnologije, uz vođenje računa o tehničkim karakteristikama postrojenja koje je u pitanju, njegovoj geografskoj lokaciji i lokalnom stanju životne sredine, i pošto će se, u svim slučajevima, u uslovima za izdavanje dozvole predvideti zahtevi o svođenju na minimum zagađenja na velike udaljenosti i preko državnih granica, kao i zahtevi za visokim nivoom zaštite životne sredine kao celine;

---

⁸ OJ No L 175, 5. 7. 1985, str. 40.

18. pošto države članice imaju obavezu da odrede način na koji je moguće, po potrebi, uzeti u obzir tehničke karakteristike postrojenja koje je u pitanju, njegovu geografsku lokaciju kao i stanje životne sredine;
19. pošto, kada se po nekom standardu kvaliteta životne sredine zahteva ispunjavanje strožijih uslova od onih koji se mogu postići primenom najboljih dostupnih tehnika, mogu posebno postavljati dodatni uslovi za izdavanje dozvole, čime se ne utiče na postojanje ostalih mera koje se mogu preduzeti kako bi se primenili standardi kvaliteta životne sredine;
20. pošto će se najbolje dostupne tehnike tokom vremena menjati, a naročito u svetlosti tehničkog razvoja, nadležni organi moraju pratiti ovakav progres ili biti o njemu informisani;
21. pošto promene kod nekog postrojenja mogu dovesti do zagađenja, i pošto nadležni organ ili organi moraju, stoga, biti obavješteni o svakoj promeni koja može negativno uticati na životnu sredinu, i pošto bitne promene kod fabričkog postrojenja moraju biti podvrgnute davanju prethodne saglasnosti u skladu sa ovom Direktivom;
22. pošto se uslovi za davanje saglasnosti moraju periodično revidirati i, ako je potrebno, osavremenjavati, i pošto će, pod određenim uslovima, oni u svakom slučaju biti preispitivani;
23. pošto u cilju informisanja javnosti o radu postrojenja i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbeđenja pune otvorenosti postupka izdavanja dozvola u celoj Zajednici, javnost mora, pre donošenja bilo kakve odluke, imati pristup informacijama koje se odnose na zahteve za dobijanje dozvole za nova postrojenja ili za bitne promene, kao i na same dozvole, na njihovo obnavljanje i na relevantne podatke dobijene monitoringom;
24. pošto se izrada popisa glavnih štetnih emisija i njihovih izvora može smatrati značajnim instrumentom kojim se posebno omogućava poređenje aktivnosti zagađivanja u Zajednici, i pošto će Komisija, uz pomoć regulativnog komiteta, sačiniti takav popis;
25. pošto će prikupljanje i razmena informacija o najboljim dostupnim tehnikama na nivou Zajednice pomoći u otklanjanju neravnoteže u Zajednici i time u svetskim razmerama unaprediti širenje ideja o graničnim vrednostima i tehnikama koje se koriste u Zajednici čime će pomoći državama članicama u efikasnom sprovođenju ove Direktive;
26. pošto je potrebno da se izveštaji o sprovođenju i efikasnosti ove Direktive izrađuju redovno;
27. pošto se ova Direktiva odnosi na postrojenja čiji je potencijal u stvaranju zagađenja značajan, a time i mogućnost znatnog prekograničnog zagađenja, i s obzirom na potrebu da organizovanje prekograničnih konsultacija u vezi sa zahtevima za dobijanje dozvola za podizanje novih postrojenja ili za veće izmene postrojenja kod kojih postoji mogućnost da u značajnoj meri negativno utiču na životnu sredinu, a pošto će zahtevi koji se odnose na ovakve projekte za izgradnju postrojenja ili za provođenje njihovih značajnih izmena moći postati dostupni javnosti država članica koje mogu biti izložene negativnim uticajima;
28. pošto na nivou Zajednice može doći do saznanja o potrebi delovanja u pravcu utvrđivanja graničnih vrednosti emisija, kad je reč o izvesnim kategorijama postrojenja i zagađujućim materijama obuhvaćenim ovom Direktivom, i pošto će Savet ustanoviti takve granične vrednosti emisija u skladu sa odredbama Ugovora;
29. pošto će se odredbe ove Direktive primenjivati bez derogiranja propisa Zajednice koji se odnose na zdravlje i sigurnost na radnom mestu,

USVOJIO JE OVU DIREKTIVU:

Član 1.

Svrha i obim primene

Svrha ove Direktive je postizanje integrisanog sprečavanja i kontrole zagađenja do koga dolazi zbog aktivnosti navedenih u Aneksu I. Ovom Direktivom propisuju se mere predviđene za sprečavanje ili, kada to nije praktično ostvarljivo, za smanjenje emisija u vazduh, vodu i zemljište, do kojih dolazi zbog napred navedenih aktivnosti, uključujući i mere koje se odnose na

otpad, u cilju postizanja visokog nivoa zaštite životne sredine posmatrane u celini, i bez štete po Direktivu 85/337/EEC i po druge relevantne propise koje je donela Zajednica.

Član 2. Definicije

Za potrebe ove Direktive:

1. terminom "materija" označava se svaki hemijski elemenat i njegova jedinjenja, sa izuzetkom radioaktivnih materija definisanih Direktivom 80/836/Euroatom¹, kao i genetski modifikovanih organizama u okviru značenja upotrebljenog u Direktivi 90/219/EEC² i Direktivi 90/220/EEC³;
2. terminom "zagađenje" označava se neposredno ili posredno unošenje, kao rezultat ljudskih aktivnosti, materija, vibracija, toplote ili buke, u vazduh, vodu ili zemljište, koje unošenje može biti štetno po ljudsko zdravlje ili kvalitet životne sredine, i koje može dovesti do oštećenja materijalne imovine, ili do šteta ili smetnji u sferi ugodnosti i drugih legitimnih načina korišćenja životne sredine;
3. terminom "postrojenje" označava se stacionarna tehnička jedinica u kojoj se izvodi jedna ili više aktivnosti koje su navedene u Aneksu I, kao i svaka druga neposredno srodna aktivnost kod koje postoji tehnička povezanost sa aktivnostima koje se izvode na takvom mestu i koja može proizvesti emisije i zagađenje;
4. terminom "postojeće postrojenje" označava se postrojenje koje je u pogonu ili, u skladu sa propisima koji su postojali pre dana stupanja na snagu ove Direktive, postrojenje za koje je dobijena dozvola ili koje, po mišljenju nadležnog organa, u potpunosti ispunjava uslove za podnošenje zahteva za dobijanje dozvole za rad, s tim da takvo postrojenje bude pušteno u pogon ne kasnije od jedne godine od dana stupanja na snagu ove Direktive;
5. terminom "emisija" označava se neposredno ili posredno ispuštanje materija, vibracija, toplote ili buke iz pojedinačnih ili rasutih izvora u postrojenju, u vazduh, vodu ili zemljište;
6. terminom "granične vrednosti emisija" označava se masa izražena u obliku određenih specifičnih parametara, koncentracije i/ili nivoa pojedinačne emisije koji se ne može preći u toku jednog ili više vremenskih perioda. Granične vrednosti emisija mogu se takođe propisati za izvesne grupe ili kategorije materija, a posebno za one navedene u Aneksu III. Granične vrednosti emisija koje se odnose na materije, normalno se primenjuju na mestu na kome emisije napuštaju postrojenje, s tim što se prilikom njihovog određivanja zanemaruje bilo kakvo razređivanje. Kod posrednog ispuštanja u vodu moguće je uzeti u obzir uticaj uređaja za prečišćavanje vode prilikom određivanja graničnih vrednosti emisije iz datog postrojenja, s tim da se pri tom garantuje ekvivalentan nivo zaštite životne sredine kao celine, i s tim da to ne dovede do stvaranja viših nivoa zagađenja u životnoj sredini, a bez štete po primenu Direktive 76/464/EEC ili direktiva kojima se ta Direktiva sprovodi;

---

¹ Direktiva Saveta 80/836/Euroatom od 15. jula 1980. kojom su izmenjene i dopunjene direktive, kojima se propisuju standardi bezbednosti u oblasti zaštite zdravlja stanovništva i radnika od opasnosti jonizujućeg zračenja (OJ No L 246, 17. 9. 1980, str. 1). Direktiva sa izmenama i dopunama Direktivom 84/467/EEC (OJ No L 265, 5. 10. 1984, str.4).

² Direktiva Saveta 90/219/EEC od 23. aprila 1990 o umerenom korišćenju genetski modifikovanih mikroorganizama (OJ No L 117, 8. 5. 1990, str. 1). Direktiva sa izmenama i dopunama Direktivom 94/51/EC (OJ No L, 18. 11. 1994, str. 29).

³ Direktiva Saveta 90/220/EEC od 23. aprila 1990 o ciljanom ispuštanju u životnu sredinu genetski modifikovanih mikroorganizama (OJ No L 117, 8. 5. 1990, str. 15). Direktiva sa izmenama i dopunama Direktivom Komisije 94/15/EC (OJ No L 103, 22. 4.1994, str. 20).

7. terminom "standard kvaliteta životne sredine" označava se skup uslova i zahteva koji moraju biti ispunjeni u dato vreme i u datoj životnoj sredini, ili u njenom posebnom segmentu, u skladu sa propisima Zajednice;
8. terminom "nadležni organ" označava se organ ili organe vlasti ili tela odgovorna po propisima država članica za sprovođenje obaveza koje proizilaze iz ove Direktive;
9. terminom "dozvola" označava se deo ili pisana odluka u celini (ili više takvih odluka), kojom se daje ovlašćenje za stavljanje u pogon celokupnog postrojenja ili dela postrojenja, uz ispunjenje određenih uslova kojima se garantuje da takvo postrojenje odgovara zahtevima predviđenim ovom Direktivom. Dozvola se može odnositi na jedno ili na više postrojenja na istom mestu, kojima upravlja isti operater;
10. (a) terminom "izmena u pogonu" označava se promena prirode ili funkcionisanja ili proširenje postrojenja, koji mogu uticati na životnu sredinu;
- (b) terminom "bitna izmena" označava se promena u pogonu koja, po mišljenju nadležnog organa, može imati znatne negativne posledice po ljudska bića ili životnu sredinu;
- [Za potrebe ove definicije svaka promena ili proširenje aktivnosti smatraju se bitnim, ako takva promena ili proširenje sami po sebi zadovoljavaju početne zahteve propisane Aneksom I;⁴]**
11. terminom "najbolje dostupne tehnike" označava se najdelotvornija i najsavremenija faza u razvoju aktivnosti i načina njihovog obavljanja kojima se, u principu, ukazuje na praktičnu pogodnost posebnih tehnika za obezbeđenje one osnove za granične vrednosti emisija koja je predviđena da spreči i, kad to praktično nije moguće, generalno da smanji emisije i uticaj na životnu sredinu kao celinu;
  - terminom "tehnika" označava se kako tehnologija koja se koristi, tako i način na koji je postrojenje projektovano, izgrađeno, održavano i na koji funkcioniše i stavlja se van pogona;
  - termin "dostupne" tehnike odnosi se na one tehnike koje su razvijene do stepena koji omogućava primenu u određenom sektoru industrije, pod ekonomski i tehnički održivim uslovima, uz uzimanje u obzir troškova i koristi, i to bez obzira na to da li se te tehnike koriste ili su stvorene u okviru date države članice – sve dok su pod uobičajenim uslovima dostupne operateru;
  - terminom "najbolji" označava se najefikasniji učinak u postizanju visokog opšteg nivoa zaštite životne sredine kao celine.U određivanju najboljih dostupnih tehnika posebno će se voditi računa o ispunjavanju uslova navedenih u Aneksu IV;
12. terminom "operater" označava se svako fizičko ili pravno lice koje upravlja postrojenjem ili ga kontroliše ili, ako je to predviđeno nacionalnim propisima, na koje je preneto odlučujuće ekonomsko ovlašćenje u sferi tehničkog funkcionisanja postrojenja;
13. terminom "javnost" označava se jedno ili više fizičkih ili pravnih lica i, u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom ili praksom, njihove asocijacije, organizacije ili grupe;
14. terminom "zainteresovana javnost" označava se javnost na koju utiče ili na koju može uticati donošenje odluke o davanju ili obnavljanju dozvole ili uslova navedenih u takvoj dozvoli, ili koja ima interes u tome. Za potrebe ove definicije, nevladine organizacije koje se bave unapređivanjem zaštite životne sredine i koje ispunjavaju sve uslove predviđene nacionalnim propisima, smatraju se subjektima koji imaju interes u gorenavedenom kontekstu.⁵]

Član 3.

⁴ * Član 4. stav 1), pod (a) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

⁵ Član 4. stav 1), pod (b) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

Opšti principi koji se primenjuju na osnovne obaveze operatera Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne da nadležni organi obezbede funkcionisanje postrojenja na takav način da se:

- (a) prethodno preduzmu sve odgovarajuće zaštitne mere protiv zagađivanja, a naročito putem primene najboljih dostupnih tehnika;
- (b) ne prouzrokuje bilo kakvo značajno zagađenje;
- (c) u skladu sa Direktivom Saveta 75/442/EEC, od 15. jula 1975. o otpadu⁶ izbegne nastajanje otpada, a tamo gde dođe do nastajanja otpada, da se on neutrališe ili, kada to nije tehnički i ekonomski izvodljivo, da se odloži i da se pri tom izbegne ili smanji svaki uticaj takvog otpada na životnu sredinu;
- (d) energija koristi efikasno;
- (e) preduzmu mere potrebne za sprečavanja udesa i ograničavanja njihovih posledica;
- (f) posle konačnog prestanka aktivnosti preduzmu mere potrebne za izbegavanja svakog rizika zagađenja i za vraćanja lokacije postrojenja u zadovoljavajuće stanje.

U svrhu primene ovog člana dovoljno je da države članice obezbede da nadležni organi, prilikom određivanja uslova za dobijanje dozvola, uzmu u obzir opšte principe ustanovljene ovim članom.

Član 4.

Dozvole za nova postrojenja

Države članice dužne su da preduzmu mere koje su potrebne da se osigura da nijedno novo postrojenje ne može biti pušteno u pogon ukoliko ne dobije dozvolu u skladu sa ovom Direktivom, ne dirajući pri tom u izuzetke predviđene Direktivom Saveta 88/609/EEC, od 24. novembra 1988, o ograničavanju emisija određenih zagađujućih materija u vazduh, koje potiču od velikih fabričkih postrojenja u kojima se primenjuje proces sagorevanja.⁷

Član 5.

Uslovi za davanja dozvola za postojeća postrojenja

1. Države članice dužne su da preduzmu potrebne mere kako bi se nadležni organi obavezali da, putem dozvola, u skladu sa čl. 6. i 8. ili, po potrebi, ponovnim razmatranjem i ažuriranjem uslova, obezbede da postojeća postrojenja rade u skladu sa zahtevima iz čl. 3, 7, 9, 10, 13, prva i druga alineja čl. 14. i 15 (2), i to u roku od osam godina od dana stupanja na snagu ove Direktive, s tim da se time ne utiče na primenu specifičnih propisa Zajednice.
2. Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne za primenu odredaba iz čl. 1, 2, 11, 14 treća alineja, 15 (1), (3) i (4), 16, 17 i 18 (2) na postojeća postrojenja, i to od dana stupanja na snagu ove Direktive.

Član 6.

Zahtevi za dobijanje dozvola

1. Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne da se obezbedi da prijava koja se podnosi nadležnom organu sadrži opis koji se odnose na:
  - postrojenje i njegovu aktivnost;
  - sirovine i pomoćni materijal, druge materije i energiju koji se koriste u postrojenju ili se u njemu stvaraju;
  - izvore emisija koje potiču iz postrojenja;
  - uslove karakteristične za lokaciju na kojoj se postrojenje nalazi;

⁶ OJ No L 194, 25.7.1975, str. 39. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Direktivom 91/692/EEC.

⁷ OJ No L 336, 7. 12. 1988, str. 1. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Direktivom 90/692/EEC (OJ No L 353, 17. 12. 1990, str. 59).

- prirodu i količine predviđenih emisija koje iz postrojenja dospevaju u svaki medijum, kao i identifikaciju značajnih posledica tih emisija po životnu sredinu;
- predloženu tehnologiju i druge tehnike kojima se sprečavaju i, kad je moguće, smanjuju emisije iz postrojenja;
- mere, po potrebi, za sprečavanje i uklanjanje otpada koji nastaje prilikom funkcionisanja postrojenja;
- druge mere planirane za usklađivanje sa opštim principima osnovnih obaveza operatera, prema članu 3;
- planirane mere monitoringa emisija u životnu sredinu;

[– prikaz glavnih alternativa koje je proučio podnosilac prijave.⁸]

Zahtev za dobijanje dozvole takođe mora sadržati netehnički kraći prikaz pojedinosti predviđenih u napred navedenim alinejama.

2. U slučajevima u kojima se informacijama saopštenim u skladu sa zahtevima utvrđenim Direktivom 85/337/EEC, ili izveštajima o bezbednosti pripremljenim u skladu sa Direktivom Saveta 82/501/EEC, od 24. juna 1982. o rizicima nastanka velikih akcidenata zbog određenih industrijskih aktivnosti,⁹ ili drugim informacijama podnetim na osnovu obaveza po drugim propisima, ispunjava bilo koji od uslova predviđenih ovim članom, takve informacije mogu biti uključene u tekst zahteva ili se uz zahtev mogu priložiti.

Član 7.

Integrirani pristup postupku izdavanja dozvola

Države članice dužne su da preduzmu mere koje su potrebne da bi uslovi i postupak izdavanja dozvola bili u potpunosti usklađeni kada je u postupku angažovano više od jednog nadležnog organa, u cilju garantovanja da svi organi imaju efikasan i integrisan pristup ovom postupku.

Član 8.

Odluke

Ne dirajući u ostale uslove ustanovljene nacionalnim propisima ili propisima Zajednice, nadležni organ dužan je da izda dozvolu, kojom se utvrđuju uslovi čije ispunjavanje garantuje da se dato postrojenje uklapa u uslove utvrđene ovom Direktivom ili da, ukoliko to nije slučaj, odbije izdavanje dozvole.

Sve izdate ili izmenjene dozvole moraju sadržati pojedinosti koji se odnose na zaštitu voda, vazduha i zemljišta, u skladu sa ovom Direktivom.

Član 9.

Uslovi koji se odnose na dozvolu

1. Države članice dužne su da obezbede da dozvola sadrži sve mere potrebne za postupanje u skladu sa zahtevima iz čl. 3. i 10, koji se odnose na izdavanje dozvola, u cilju postizanja visokog nivoa zaštite životne sredine kao celine, putem zaštite vazduha, vode i zemljišta.
2. U slučaju novog postrojenja ili njegove bitne izmene, a kada se primenjuje član 4. Direktive 85/337/EEC, svaka dobijena relevantna informacija ili zaključak do koga se došlo na osnovu primene čl. 5, 6. i 7. ove Direktive, mora se uzeti u obzir u postupku izdavanja dozvole.
3. Dozvola sadrži podatke o graničnim vrednostima emisija zagađujućih materija, naročito onih navedenih u Aneksu III, za koje postoji mogućnost da u znatnim količinama budu prisutne

⁸* član 4. stav 2), pod (a) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

⁹ OJ No L 230, 5. 8. 1982, str. 1. Direktiva sa poslednjim izmenama i dopunama Direktivom 91/692/EEC (OJ No L 337, 31. 12. 1991, str. 48).

usled rada datog postrojenja, uzimajući u obzir njihovu prirodu i njihov potencijal prenošenja zagađenja iz jednog medija u drugi (vodu, vazduh i zemljište). Dozvola će, po potrebi, sadržati i odgovarajuće uslove kojima se obezbeđuje zaštita zemljišta i podzemnih voda, kao i mere koje se odnose na upravljanje otpadom koji nastaje pri radu postrojenja. Po potrebi, granične vrednosti mogu se dopuniti ili zameniti ekvivalentnim parametrima ili tehničkim merama.

4. Ne dirajući u primenu člana 10, granične vrednosti i ekvivalentni parametri, kao i tehničke mere iz stava 3, moraju se zasnivati na najboljim dostupnim tehnikama, pri čemu ne postoji obaveza primene bilo koje tehnike ili specifične tehnologije, ali se mora voditi računa o tehničkim karakteristikama datog postrojenja, o njegovoj geografskoj lokaciji i uslovima konkretne lokalne životne sredine. U svim okolnostima, uslovi za izdavanje dozvola moraju sadržati odredbe o svodaženju na minimum zagađenja koje se prostire na veće udaljenosti i preko državnih granica i o obezbeđivanju visokog nivoa zaštite životne sredine kao celine.
5. Dozvola sadrži i odgovarajuće zahteve za monitoring ispuštanja, uz specificiranje metodologije i učestalosti merenja, postupka procene, kao i obavezu dostavljanja nadležnom organu podataka koji se zahtevaju radi vršenja kontrole postupanja po uslovima date dozvole. Za postrojenja navedena u podnaslovu 6.6 Aneksa I, pri određivanju mera iz ovog stava, mogu se uzeti u obzir i troškovi i korist.
6. Dozvola sadrži i mere koje se odnose na uslove izvan sfere normalnog funkcionisanja postrojenja. Tako, na primer, kad postoji rizik izlaganja životne sredine negativnim uticajima, moraju se predvideti odgovarajuće mere koje se odnose na početak rada postrojenja, defekte curenja, trenutno zaustavljanje rada postrojenja i definitivni prestanak rada. Dozvola takođe može sadržati privremeno oslobađanje od pridržavanja uslova iz stavu 4, ukoliko se sanacionim planom, odobrenim od strane nadležnog organa, obezbeđuje da se ti uslovi ispune u roku od šest meseci, i ako sam projekat vodi ka smanjenju zagađenja.
7. Dozvola može sadržati i druge specifične uslove u cilju primene ove Direktive, koji su, po mišljenju države članice ili nadležnog organa, u tom smislu odgovarajući.
8. Ne dirajući u obavezu primene postupka izdavanja dozvole u skladu sa ovom Direktivom, države članice mogu kroz opšteobavezna pravila propisati određene uslove za pojedine kategorije postrojenja, umesto da ih uključuju u uslove u svakoj dozvoli, ali pod uslovom da se obezbedi integrisani pristup, kao i podjednako visok nivo zaštite životne sredine kao celine.

Član 10.

Najbolje dostupne tehnike i standardi kvaliteta životne sredine

Kada se prema pojedinom standardu kvaliteta životne sredine zahtevaju strožiji uslovi od onih koji se mogu postići primenom najboljih dostupnih tehnika, obavezno je u dozvoli posebno predvideti dodatne mere, ne dirajući pri tom u ostale mere koje se mogu preduzeti kako bi se postupilo prema standardima kvaliteta životne sredine.

Član 11.

Stanje razvoja u oblasti najboljih dostupnih tehnika

Države članice dužne su da obezbede da nadležni organ prati stanje razvoja najboljih dostupnih tehnika ili da o njima bude informisan.

Član 12.

Promene postrojenja koje preduzimaju operateri

1. Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne da se obezbedi da operater obaveštava nadležne organe o svakoj planiranoj promeni u funkcionisanju postrojenja navedenog u članu

- 2 (10) (a). Po potrebi, nadležni organi dužni su da ažuriraju dozvolu ili uslove za njeno izdavanje.
2. Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne da se obezbedi da nijedna bitna promena u funkcionisanju postrojenja u smislu člana 2 (10) (b) koju planira operater ne može biti preduzeta bez dozvole koja se izdaje na osnovu odredaba ove Direktive. Zahtev za dobijanje dozvole i odluka koju donosi nadležni organ moraju se odnositi na one delove postrojenja i one aspekte koji su navedeni u članu 6, na koje tražena promena može uticati. Pri tom se, *mutatis mutandis*, primenjuju relevantne odredbe čl. 3. i 6. i člana 15 (1), (2) i (4).

Član 13.

Preispitivanje i ažuriranje uslova u dozvoli od strane nadležnog organa

1. Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne da se obezbedi da nadležni organi periodično vrše reviziju i, po potrebi, ažuriranje uslove za dobijanje dozvole.
2. Do preispitivanja mora doći u svakom slučaju ukoliko:
  - je zagađenje koje prouzrokuje postrojenje takvog značaja da je potrebno izvršiti reviziju postojećih graničnih vrednosti emisije, ili je takve nove vrednosti potrebno uključiti u dozvolu;
  - suštinske promene kod najboljih dostupnih tehnika omogućavaju znatno smanjenje emisija bez preteranog povećanja troškova;
  - bezbednost pogona postrojenja ili bezbednost određene aktivnosti zahteva primenu drugih tehnika;
  - to diktiraju novi propisi Zajednice ili nacionalni propisi.
  -

Član 14

Postupanje u skladu sa uslovima dozvole

Države članice dužne su da preduzmu mere potrebne kako bi se obezbedilo da:

- operater prilikom funkcionisanja postrojenja postupa u skladu sa uslovima navedenim u dozvoli;
- operater redovno obaveštava nadležni organ o rezultatima monitoringa ispuštanja, i da bez odlaganja izveštava o svakom incidentu ili udesu koji utiče na životnu sredinu;
- operateri pruže predstavnicima nadležnog organa svaku potrebnu pomoć u vršenju inspekcije u okviru postrojenja, uzimanju uzoraka i prikupljanju informacija potrebnih za obavljanje njihovih dužnosti u cilju sprovođenja ove Direktive.

Član 15

Pristup informacijama i učešće javnosti u postupku izdavanja dozvola

1. Ne dirajući u odredbe Direktive Saveta 90/313/EEC, od 7. juna 1990, o slobodi pristupa informacijama o životnoj sredini¹⁰, države članice su dužne da preduzmu mere potrebne da bi se obezbedilo da zahtevi za davanje dozvola za izgradnju novih postrojenja ili za njihove bitne promene budu u određenom vremenskom periodu dostupne javnosti, kako bi se omogućili komentari o tim zahtevima pre nego što nadležni organ donese svoju odluku. Ta odluka, uz najmanje jedan primerak dozvole, kao i eventualno obnovljene dozvole, moraju biti dostupni javnosti.
- [1. Države članice dužne su da obezbede da zainteresovana javnost dobije blagovremenu i efikasnu mogućnost učešća u postupku
  - izdavanja dozvole za nova postrojenja;
  - izdavanja dozvole za sve bitne promene u aktivnostima postrojenja;

---

¹⁰ OJ No L 158, 23. 6. 1990, str. 56.

– ažuriranja dozvole ili uslova iz dozvole za postrojenja, u skladu sa članom 13, stav 2, prva alineja.

Postupak utvrđen Aneksom V primenjuje se u slučaju ovakvog učešća.¹¹

2. Rezultati monitoringa ispuštanja koji se zahtevaju u dozvoli u smislu člana 9, a koji se nalaze u posedu nadležnog organa, moraju biti dostupni javnosti.

3. Komisija je dužna da na osnovu podataka koje dostavljaju države članice svake tri godine objavljuje detaljan spisak glavnih emisija i njihovih izvora. Komisija je dužna da propiše formu i druge pojedinosti koje se odnose na prenošenje informacija u skladu sa postupkom predviđenim u članu 19.

U skladu sa tim postupkom, Komisija može podnositi predloge mera kojima se obezbeđuje međusobna uporedivost i komplementarnost podataka koji se odnose na spisak emisija o kojima je reč u prvom podstavu, i podataka iz drugih registara i izvora koji se odnose na emisije.

4. St. 1, 2. i 3. primenjuju se vodeći računa o ograničenjima propisanim u čl. 3 (2) i (3) Direktive 90/313/EEC

[5. Kada je odluka doneta, nadležni organ dužan je da obavesti javnost po odgovarajućem postupku, kao i da učini dostupnim javnosti informacije:

(a) o sadržaju odluke, uključujući jedan primerak saglasnosti i svim uslovima, kao i o svakom daljem obnavljanju ovog dokumenta i uslova; i

(b) nakon razmatranja primedbi i mišljenja koje je saopštila zainteresovana javnost, o razlozima na kojima se odluka zasniva, uključujući i informacije o postupku za učešće javnosti.¹²

Član 15a

Pravo na pravnu zaštitu

Države članice dužne su da, u skladu sa relevantnim nacionalnim propisima, predstavnicima zainteresovan javnosti:

(c) koji imaju dovoljan interes; ili alternativno,

(d) čije je pravo narušeno, ako se to u upravnom postupku države članice zahteva kao preduslov, obezbede pravo na pokretanje postupka revizije pred redovnim sudom ili drugim nezavisnim i nepristrasnim, zakonom uspostavljenim telom, kako bi osporili materijalnoppravnu ili procesnoppravnu zakonitost odluka, činjenja ili nečinjenja na koje se odnose odredbe ove Direktive o učešću javnosti.

Države članice dužne su da utvrde u kojoj fazi odluke, činjenja ili nečinjenja mogu biti osporeni.

Države članice dužne su da utvrde šta je ono što predstavlja dovoljan interes i narušavanje prava, u cilju pružanja zainteresovanoj javnosti širokog prava na pravnu zaštitu. U tu svrhu, interes svih nevladinih organizacija koje ispunjavaju uslove iz člana 2 (14) smatraće se dovoljnim interesom u smislu stava 1. pod (a) ovog člana. Takođe će se smatrati da te organizacije imaju prava koja mogu biti narušena u smislu stava 1. pod (b) ovog člana.

Određbe ovog člana ne isključuju mogućnost prethodnog upravnog postupka pred upravnim organom i neće uticati na uslov da upravni postupak bude iscrpljen kao mogućnost pre sprovođenja sudskog postupka, ako takav uslov postoji u nacionalnom pravu.

Svaki takav postupak mora biti fer, pravičan, blagovremeni i ne sme biti preterano skup.

¹¹ član 4. stav 3), pod (a) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

¹² član 4. stav 3), pod (b) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B. 21 * član 4. stav) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

U cilju unapređivanja efikasne primene odredba ovog člana, države članice dužne su da obezbede da javnosti budu dostupne praktične informacije o sprovođenju upravnog i sudskog postupka.^{13]}

Član 16.

Razmena informacija

1. U cilju razmene informacija, države članice dužne su da preduzmu mere potrebne da se Komisiji svake tri godine, a prvi put u okviru roka od osamnaest meseci od dana stupanja na snagu ove Direktive, dostavljaju raspoloživi reprezentativni podaci o graničnim vrednostima propisanim za specifične kategorije aktivnosti, u skladu sa Aneksom I i, po potrebi, o najboljim dostupnim tehnikama na osnovu kojih su dobijene ove vrednosti, posebno u skladu sa članom 9. U kasnijim slučajevima, podaci će biti dopunjavani u skladu sa postupcima predviđenim u stavu 3. ovog člana.
2. Komisija je dužna da organizuje razmenu informacija između država članica i relevantnih industrijskih grana, o najboljim dostupnim tehnikama, monitoringu koji se primenjuje i o njihovom razvoju. Komisija je dužna da svake tri godine objavljuje rezultate ove razmene informacija.
3. Izveštaji o sprovođenju ove Direktive i o njenoj efikasnosti, upoređeni sa drugim instrumentima Zajednice koji se odnose na životnu sredinu, podnose se u skladu sa postupkom predviđenim u čl. 5. i 6. Direktive 91/692/EEC. Prvi izveštaj odnosiće se na period od tri godine od dana stupanja na snagu ove Direktive (96/61/EC), u smislu člana 21. Komisija je dužna da izveštaj i, po potrebi, odgovarajuće predloge, podnese Savetu.
4. Države članice dužne su da osnuju ili odrede organ ili organe koji će biti odgovorni za razmenu informacija u smislu st. 1, 2. i 3. i da tome obaveste Komisiju.

Član 17.

Prekogranični uticaji

5. Kada država članica dođe do saznanja da funkcionisanje nekog postrojenja potencijalno može imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu druge države članice, ili ako država članica koja u tom smislu može biti značajno ugrožena, to zatraži, država članica na čijoj je teritoriji podnet zahtev za dobijanje dozvole na osnovu člana 4. ili člana 12 (2), dužna je da toj drugoj državi članici, u isto vreme kada to učini i u odnosu na svoje sopstvene građane, dostavi informacije predviđene članom 6. Ovakve informacije služe kao polazna tačka za sve konsultacije potrebne u okvirima bilateralnih odnosa između država članica na recipročnoj i ravnopravnoj osnovi.
- [1. Kada jedna država članica dođe do saznanja da rad nekog postrojenja može dovesti do značajnih negativnih posledica po životnu sredinu druge države članice, ili kada država koja može biti izložena ovakvim značajnim uticajima to zatraži, država članica na čijoj je teritoriji podnet zahtev za izdavanje dozvole u smislu člana 4. ili člana 12 (2), dužna je da dostavi toj drugoj državi svaku informaciju koja, u smislu odredaba Aneksa V, mora biti saopštena ili učinjena dostupnom, i to istovremeno sa stavljanjem te informacije na raspolaganje njenim sopstvenim državljanima. Takav informacija će poslužiti za sve konsultacije koje su potrebne u okviru bilateralnih odnosa između dve države članice, na bazi reciprociteta i ravnopravnosti.¹⁴
6. U okviru svojih bilateralnih odnosa, države članice dužne su da obezbede da, u slučajevima navedenim u stavu 1, zahtevi u razumnom vremenskom periodu budu dostupni javnosti

¹³ član 4. stav) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

¹⁴ član 4. stav 5), pod (a) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B. član 4. stav 5), pod (b) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

države članice koja može biti ugrožena u navedenom smislu, tako da se javnosti prizna pravo da izrazi svoje mišljenje o zahtevima pre nego što nadležni organ donese svoju odluku.

[**3. Rezultati svih konsultacija sprovedenih na osnovu st. 1. i 2. moraju se uzeti u obzir kada nadležni organ donosi odluku o podnetom zahtevu.**

4. Nadležni organ dužan je da obavesti svaku državu članicu koja je bila konsultovana u smislu odredbe stava 1, o odluci donetoj povodom zahteva, a dužan je i da joj dostavi informaciju navedenu u članu 15(5). Takva država članica dužna je da preduzme mere potrebne za obezbeđenje da takva informacija postane dostupna zainteresovanoj javnosti na njenoj sopstvenoj teritoriji.¹⁵

Član 18.

Granične vrednosti emisija na nivou Zajednice

1. Delujući na osnovu predloga koji podnosi Komisija, Savet je dužan da propiše granične vrednosti emisija u skladu sa postupcima predviđenim Ugovorom, i to za:
  - kategorije postrojenja navedenih u Aneksu I, izuzev za deponije navedene u kategorijama 5.1 i 5.4 tog Aneksa; i
  - zagađujuće materije koje su navedene u Aneksu III, za koje je potreba za akcijom Zajednice bila konstatovana, a posebno u vezi sa razmenom informacija propisanom u članu 16.
2. Ukoliko ne postoje granične vrednosti emisija na nivou Zajednice koje bi bile definisane u skladu sa ovom Direktivom, odgovarajuće granične vrednosti emisija sadržane u direktivama navedenim u Aneksu II i u drugim propisima Zajednice primenjuju se kao minimalne granične vrednosti emisija u smislu ove Direktive, kada su u pitanju postrojenja navedena u Aneksu I.

Ne dirajući u uslove utvrđene ovom Direktivom, tehničke uslove koji važe za deponije, koje spadaju u kategorije 5.1 i 5.4 Aneksa I, određuje Savet, koji će u tom smislu delovati na osnovu predloga Komisije, i u skladu sa postupcima propisanim u Ugovoru.

Član 19.

Postupak u vezi sa komitetom iz člana 15 (3)

Komisiji pruža pomoć komitet, koji čine predstavnici država članica i kojim predsedava predstavnik Komisije.

Predstavnik Komisije dužan je da komitetu podnese nacrt mera koje treba preduzeti. Komitet potom daje svoje mišljenje o nacrtu u roku koji predsedavajući može odrediti u skladu sa hitnošću predmeta. Mišljenje se utvrđuje većinom glasova, u skladu sa članom 148 (2) Ugovora, kad je reč o odlukama koje je Savet dužan da usvaja na osnovu predloga Komisije. Glasovi predstavnika država članica u okviru komiteta broje se na način određen u tom članu. Prema proceduri, predsedavajući ne glasa.

Komisija usvaja predložene mere ako su one u skladu sa mišljenjem komiteta.

Ako mere nisu u skladu sa mišljenjem komiteta, ili ako nije dostavljeno nikakvo mišljenje, Komisija je dužna da bez odlaganja podnese Savetu predlog koji se odnosi na mere koje treba preduzeti. Savet odlučuje kvalifikovanom većinom.

Ako Savet, posle isteka perioda od tri meseca od dana kada je kontaktiran, ne donese nikakvu odluku, predložene mere usvaja Komisija.

Član 20.

Prelazne odredbe

7. Odredbe Direktive 84/360/EEC, odredbe čl. 3, 5, 6 (3) i 7 (2) Direktive 76/464/EEC i relevantne odredbe koje se odnose na sisteme davanja dozvola u direktivama navedenim u

¹⁵ član 4. stav 5), pod (b) Direktive 2003/35/EC. – Prim. S.B.

- Aneksu II, primenjuju se, ne dirajući u izuzetke predviđene Direktivom 88/609/EEC u pogledu postojećih postrojenja, u vezi sa aktivnostima navedenim u Aneksu I, sve dok nadležni organi ne donesu mere koje se, kao uslov, zahtevaju u smislu člana 5. ove Direktive.
8. Relevantne odredbe koje se odnose na sisteme davanja dozvola u direktivama iz stavu 1, ne primenjuju se na postrojenja koja su nova u pogledu aktivnosti navedenih u Aneksu I na dan stupanja na snagu ove Direktive.
  9. Direktiva 84/360/EEC prestaje da važi jedanaest godina posle dana stupanja na snagu ove Direktive. Odmah posle donošenja mera propisanih odredbama čl. 4, 5. ili 12 u vezi sa postrojenjem, izuzetak predviđen članom 6 (3) Direktive 76/464/EEZ, neće se više primenjivati na postrojenja na koja se odnosi ova Direktiva. Delujući na osnovu predloga Komisije, Savet je dužan da, po potrebi, izmeni i dopuni relevantne odredbe ove Direktive navedene u Aneksu II, u cilju njihovog prilagođavanja uslovima utvrđenim ovom Direktivom pre dana prestanka važenja Direktive 84/360/EEC pomenute u prvom pasusu ovog stava.

Član 21.

Stupanje na snagu

10. Države članice dužne su da donesu propise potrebne radi usaglašavanja sa ovom Direktivom, najkasnije tri godine od njenog stupanja na snagu. O tome su dužne da bez odlaganja obaveste Komisiju.
11. Kada države članice usvoje ove mere, one obavezno sadrže klauzulu o upućivanju na ovu Direktivu ili se takva klauzula priključuje usvojnim propisima prilikom njihovog zvaničnog objavljivanja. Države članice donose odluku o načinu objavljivanja ove klauzule o upućivanju.
12. Države članice dužne su da dostave Komisiji tekstove glavnih propisa nacionalnog prava, koje su donele u oblasti regulisanoj ovom Direktivom.

Član 22.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana njenog objavljivanja.

Član 23.

Ova Direktiva odnosi se na države članice.

Doneto u Briselu, 24. septembra 1996.

Za Savet – Predsednik

E. Fitzgerald

ANEKS I

KATEGORIJE INDUSTRIJSKIH AKTIVNOSTI POMENUTIH U ČLANU 1.

Postrojenja ili delovi postrojenja koji se koriste za istraživanje, razvoj i testiranje novih proizvoda i postupaka nisu obuhvaćeni ovom Direktivom.

Granične vrednosti koje su niže navedene, generalno se odnose na proizvodne kapacitete ili učinke (proizvodnju). Ako jedan operater obavlja više aktivnosti u okviru iste industrijske grane u okviru istog postrojenja ili na istom mestu, kapaciteti takvih aktivnosti se zbrajaju.

1. Proizvodnja energije
  - 1.1. termoenergetska postrojenja sa toplotnim ulazom iznad 50 MW¹⁶
  - 1.2. rafinerije mineralnih ulja i gasa
  - 1.3. koksare
  - 1.4. postrojenja za gasifikaciju uglja i topljenje
2. Proizvodnja i prerada metala
  - 2.1. postrojenja za pećenje ili sinterovanje metalne rude (uključujući sulfidnu rudu)
  - 2.2. postrojenja za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika (primarno ili sekundarno topljenje) uključujući kontinualno livenje, sa kapacitetom koji prelazi 2,5 tone na sat
  - 2.3. postrojenja za preradu u crnoj metalurgiji:
    - (a) tople valjaonice sa kapacitetom iznad 20 tona sirovog čelika na sat
    - (b) kovačnice sa automatskim čekićima čija energija prelazi 50 kilodžula po jednom čekiću, kod kojih upotrebljena toplotna snaga prelazi 20 MW
    - (c) primena rastopljenih metalnih prevlaka, sa ulazom koji prelazi 2 tone sirovog čelika na sat
  - 2.4. Livnice crne metalurgije sa proizvodnim kapacitetom preko 20 tona na dan
  - 2.5. Postrojenja:
    - (a) za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina metalurškim, hemijskim ili elektrolitičkim procesima
    - (b) za topljenje, uključujući i legiranje obojenih metala, kao i proizvode dobijene ponovnom preradom (rafinacija, livenje itd.), sa kapacitetom topljenja od preko 4 tone na dan za olovo i kadmijum ili 20 tona na dan za sve ostale metale
  - 2.6. Postrojenja za površinsku obradu metala i plastičnih materijala korišćenjem elektrolitičkih ili hemijskih procesa, gde zapremina kade za tretman prelazi 30 m³
3. Industrija minerala
  - 3.1. postrojenja za proizvodnju cementnog klinkera u rotacionim pećima, proizvodnog kapaciteta od preko 500 tona na dan, ili za proizvodnju kreča u rotacionim pećima, proizvodnog kapaciteta od preko 50 tona na dan, ili u drugim pećima, proizvodnog kapaciteta od preko 50 tona na dan
  - 3.2. postrojenja za proizvodnju azbesta i proizvoda na bazi azbesta
  - 3.3. postrojenja za izradu stakla, uključujući staklena vlakna, sa kapacitetom topljenja od preko 20 tona na dan
  - 3.4. postrojenja za topljenje mineralnih materija, uključujući proizvodnju mineralnih vlakana, sa kapacitetom topljenja od preko 20 tona na dan
  - 3.5. postrojenja za proizvodnju keramičkih proizvoda pečenjem, a naročito crepa, cigle, vatrostalne opeke, pločica, keramičkog posuđa ili porcelana, sa proizvodnim kapacitetom od preko 75 tona na dan, i/ili sa kapacitetom peći od preko 4 m³, sa gustinom punjenja po peći od preko 300 kg/m³
4. Hemijska industrija

---

¹⁶ Materijalni zahtevi Direktive 88/609/EEC za postojeća postrojenja primenjujuće se do 31. decembra 2003.

Proizvodnja u grupama delatnosti koje se nalaze u ovom odeljku odnosi se na industrijsku proizvodnju u kojoj se primenjuje hemijska obrada materija ili grupa materija navedenih u podgrupama 4.1 do 4.6

4.1. hemijska postrojenja za proizvodnju osnovnih organskih hemikalija kao što su:

- (a) prosti ugljovodonici (linearni ili ciklični, zasićeni ili nezasićeni, nearomatični ili aromatični)
- (b) ugljovodonici koji sadrže kiseonik, kao što su alkohol, aldehidi, ketoni, karboksilne kiseline, estri, acetati, etri, peroksidi, epoksidne smole
- (c) sumporovani ugljovodonici
- (d) azotovani ugljovodonici, kao što su amini, amidi, azotasta jedinjenja, azotna jedinjenja ili nitratna jedinjenja, nitrili, cijanati, izocijanati
- (e) ugljovodonici koji sadrže fosfor
- (f) halogenizovani ugljovodonici
- (g) organo-metalna jedinjenja
- (h) plastični materijali (polimerna sintetička vlakna ili vlakna na bazi celuloze)
- (i) sintetička guma
- (j) boje i pigmenti
- (k) površinski aktivne materije i surfaktanti

4.2. hemijska postrojenja za proizvodnju osnovnih neorganskih hemikalija, kao:

- (a) gasovi, kao što su amonijak, hlor ili hlorovodonik, fluor ili fluorovodonik, ugljeni oksidi, sumporna jedinjenja, azotovi oksidi, vodonik, sumpordioksid, ugljentetrahlorid
- (b) kiseline, kao što su hromna kiselina, fluorovodonična kiselina, fosforna kiselina, azotna kiselina, hlorovodonična kiselina, sumporna kiselina, oleum, sumporasta kiselina
- (c) baze, kao što su amonijum hidroksid, kalijum hidroksid, natrijum hidroksid
- (d) soli, kao što su amonijum hlorid, kalijum hlorat, kalijum karbonat, natrijum karbonat, perborat, srebro-nitrat
- (e) nemetali, metalni oksidi ili druga neorganska jedinjenja, kao što su kalcijum karbid, silicijum, silicijum karbid

4.3. hemijska postrojenja za proizvodnju fosfornih, azotnih ili kalijumovih đubriva (prosta ili složena veštačka đubriva)

4.4. hemijska postrojenja za proizvodnju osnovnih proizvoda za zaštitu bilja i biocida

4.5. postrojenja u kojima se primenjuju hemijski ili biološki procesi u proizvodnji osnovnih farmaceutskih proizvoda

4.6. hemijska postrojenja za proizvodnju eksploziva

5. Upravljanje otpadom

Ne dirajući u primenu člana 11. Direktive 75/442/EEC ili člana 3. Direktive Saveta 91/689/EEC od 12. Decembra 1991. o opasnom otpadu¹⁷:

5.1. postrojenja namenjena za odlaganje ili ponovno iskorišćenje opasnog otpada, a prema definiciji datoj u spisku navedenom u članu 1 (4) Direktive 91/689/EEC, i prema definiciji navedenoj u Aneksu II A i Aneksu II B (radne operacije R1, R5, R6, R8 i R9) uz Direktivu 75/442/EEC i u Direktivi Saveta 75/439/EEC od 16. juna 1975. o odlaganja otpadnih ulja,¹⁸ sa kapacitetom od preko 10 tona na dan

5.2. postrojenja za spaljivanje komunalnog otpada, prema definiciji datoj Direktivom Saveta 89/369/EEC od 8. juna 1989. o sprečavanju zagađenja vazduha iz novopodignutih fabričkih instalacija za spaljivanje komunalnog otpada,¹⁹ kao i Direktivom Saveta 89/429/EEC od 21.

¹⁷ OJ No L 377, 31. 12. 1991, str. 20. Direktiva sa izmenama idopunama Direktivom 94/31/EC (OJ No L 168, 2. 7. 1994, str. 28).

¹⁸ OJ No L 194, 25. 7. 1975, str.23. Direktiva sa izmenama i dopunama Direktivom 91/692/EEC (OJ No L 377, 31.12.1991, str. 48).

¹⁹ OJ No L 163, 14. 6. 1989, str. 32.

- juna 1989. o smanjenju zagađenja vazduha iz postojećih fabričkih instalacija za spaljivanje komunalnog otpada²⁰, čiji kapacitet prelazi 3 tone na sat
- 5.3. postrojenja za odlaganje neopasnog otpada, prema definiciji datoj u Aneksu II A uz Direktivu 75/442/EEC, pod zaglavljima D8 i D9, kapaciteta od preko 50 tona na dan.
  - 5.4. deponije koje primaju više od 10 tona otpada na dan ili ukupnog kapaciteta od preko 25.000 tona, isključujući deponije inertnog otpada
  6. Ostale aktivnosti
    - 6.1. industrijski pogoni za proizvodnju:
      - (a) celuloze iz drveta ili drugih vlaknastih materijala
      - (b) papira i kartona, sa proizvodnim kapacitetom od preko 20 tona na dan
    - 6.2. postrojenja za predtretman (operacije kao što su pranje, beljenje itd) ili bojenje prediva ili tekstila, sa proizvodnim kapacitetom od preko 10 tona na dan
    - 6.3. postrojenja za štavljenje kože, proizvodnog kapaciteta od preko 12 tona finalnih proizvoda na dan.
    - 6.4. (a) klanice sa proizvodnim kapacitetom od preko 50 tona na dan
(b) postrojenja za pripremu sirovina za proizvodnju prehrambenih proizvoda iz:
      - sirovina životinjskog porekla (izuzev mleka) sa proizvodnim kapacitetom finalnih proizvoda od preko 75 tona na dan
      - sirovina biljnog porekla sa proizvodnim kapacitetom finalnih proizvoda od preko 300 tona na dan (prosečna tromesečna vrednost)
    - (c) tretman i prerada mleka, kad je količina primljenog mleka veća od 200 tona na dan (prosečna godišnja vrednost)
    - 6.5. postrojenja za odlaganje i reciklažu životinjskih trupla i životinjskog otpada sa kapacitetom tretmana od preko 10 tona na dan
    - 6.6. postrojenja za tov živine ili svinja sa više od:
      - (a) 40.000 mesta za živinu
      - (b) 2.000 mesta za svinje (težine preko 30 kilograma)
      - (c) 750 mesta za krmače
    - 6.7. postrojenja za površinsku obradu materija, predmeta ili proizvoda korišćenjem organskih rastvarača, naročito za odeću, štampanje, prevlačenje, odmašćivanje, vodootpornost, bojenje, čišćenje ili impregnaciju, sa kapacitetom iznad 150 kg na sat ili više od 200 tona godišnje
    - 6.8. postrojenja za proizvodnju ugljenika ili elektrografita, insinercijom ili grafitizacijom

---

²⁰ OJ No L 203, 15.7.1989, str. 50.

ANEKS II

SPISAK DIREKTIVA KOJE SE NAVODE U ČLANOVIMA 18(2) I 20.

1. Direktiva 87/217/EEC o sprečavanju i smanjenju zagađenja životne sredine azbestom
2. Direktiva 82/176/EEC o graničnim vrednostima i ciljevima kvaliteta za ispuštanja žive u industriji u kojoj se primenjuje hlorno-alkalna elektroliza
3. Direktiva 83/513/EEC o graničnim vrednostima i ciljevima kvaliteta za ispuštanja kadmijuma
4. Direktiva 84/156/EEC o graničnim vrednostima i ciljevima kvaliteta za ispuštanja žive u sektorima koji ne koriste postrojenja za hlorno-alkalnu elektrolizu
5. Direktiva 84/491/EEC o graničnim vrednostima i ciljevima kvaliteta za ispuštanja heksahlorocikloheksana
6. Direktiva 86/280/EEC o graničnim vrednostima i ciljevima kvaliteta za ispuštanja određenih opasnih materija uključenih u Listu 1 Aneksu uz Direktivu 76/464/EEC, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Direktivom 88/374/EEC i Direktivom 90/415/EEC kojima je izmenjen i dopunjen Aneks II uz Direktivu 86/280/EEC
7. Direktiva 89/369/EEC o sprečavanju zagađenja vazduha iz novoizgrađenih uređaja za spaljivanje komunalnog otpada
8. Direktiva 89/429/EEC o smanjenju zagađenja vazduha iz postojećih uređaja za spaljivanje komunalnog otpada
9. Direktiva 94/67/EEC o spaljivanju opasnog otpada
10. Direktiva 92/112/EEC o postupcima za usklađivanje programa smanjenja i eventualnog uklanjanja zagađenja prouzrokovanog otpadom iz industrije u kojoj se koristi titan oksid
11. Direktiva 88/609/EEC o ograničavanju emisija u vazduh određenih zagađujućih materija iz velikih postrojenja za sagorevanje, prema poslednjoj izmeni i dopuni Direktivom 94/66/EC
12. Direktiva 76/464/EEC o zagađenju prouzrokovanom određenim opasnim materijama ispuštenim u akvatičnu životnu sredinu na teritoriji Zajednice
13. Direktiva 75/442/EEC o otpadu, izmenjena i dopunjena Direktivom 91/156/EEC
14. Direktiva 75/439/EEC o odlaganju iskorišćenih ulja
15. Direktiva 91/689/EEC o opasnom otpadu

ANEKS III
INDIKATIVNA LISTA GLAVNIH ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA KOJE SE UZIMAJU U
OBZIR AKO SU OD ZNAČAJA ZA ODREĐIVANJE GRANIČNIH VREDNOSTI
EMISIJA

VAZDUH

1. sumpor-dioksid i druga sumporna jedinjenja
2. oksidi azota i druga azotna jedinjenja
3. ugljen-monoksid
4. isparljiva organska jedinjenja
5. metali i njihova jedinjenja
6. prašina
7. azbest (lebdeće čestice, vlakna)
8. hlor i njegova jedinjenja
9. fluor i njegova jedinjenja
10. arsen i njegova jedinjenja
11. cijanidi
12. materije i proizvodi za koje je dokazano da imaju kancerogene ili mutagene osobine ili koje preko vazduha mogu uticati na reprodukciju
13. polihlorovani dibenzodioksini i polihlorovani dibenzofurani

VODA

1. organo-halogeni jedinjenja i materije koje mogu stvarati takva jedinjenja u vodenoj sredini
2. organo-fosforna jedinjenja
3. organo-kalajna jedinjenja
4. materije i proizvodi za koje je dokazano da imaju kancerogene ili mutagene osobine ili koje preko vodene sredine mogu uticati na reprodukciju
5. postojani ugljovodonici i postojane i bioakumulativne organske toksične materije
6. cijanidi
7. metali i njihova jedinjenja
8. arsen i njegova jedinjenja
9. biocidi i preparati za zaštitu bilja
10. suspendovane materije
11. materije koje uzrokuju eutrofikaciju (posebno nitrati i fosfati)
12. materije koje nepovoljno utiču na ravnotežu kiseonika (i koje se mogu meriti primenom parametara kao što su BPK – biohemijska potrošnja kiseonika, HPK – hemijska potrošnja kiseonika, itd.)

ANEKS IV

Faktori koje treba uzeti u obzir, generalno ili u specifičnim slučajevima, prilikom određivanja najboljih dostupnih tehnika, prema definiciji iz člana 2 (11), imajući u vidu visinu troškova i koristi od primene konkretne mere, kao i principe opreznosti i prevencije:

1. primena tehnologije koja proizvodi minimum otpada;
2. primena manje opasnih materija;
  3. unapređivanje ponovnog korišćenja i recikliranja materija koje se stvaraju i koriste u procesu i, po potrebi, u tretmanu otpada;
4. slični i uporedivi procesi, uređaji ili metodi radnih operacija koji su već uspešno pokušani u industrijskoj proizvodnji;
5. tehnološki napredak i promene u naučnom znanju i razumevanju;
6. priroda, uticaji i obim datih emisija;
7. datumi početka stavljanja u pogon novih ili postojećih postrojenja;
8. period vremena potreban za uvođenje najbolje dostupne tehnike;
9. potrošnja i osobine sirovina (uključujući vodu) koje se koriste u procesu i njihova energetska efikasnost;
10. potreba za sprečavanjem ili svođenjem na minimum sveukupnog uticaja emisija na životnu sredinu i relevantni rizici;
11. potreba za sprečavanjem udesa i svođenje na minimum njihovih posledica po životnu sredinu;
12. informacije koje je objavila Komisija u skladu sa članom 16(2) ili međunarodne organizacije.

Članom 6. Direktive Evropskog parlamenta i Saveta 2003/35/EC od 26. maja 2003. godine kojom se omogućuje učešće javnosti u izradi nacрта određenih planova i programa koji se odnose na životnu sredinu i kojom se direktive Saveta 85/337/EEC i 96/61/EC menjaju i dopunjuju u pogledu učešća javnosti i prava na pravnu zaštitu, u Direktivi 96/61/EZ dodaje se Aneks V, koji glasi:²¹

---

²¹ * *Prim. S.B.*

[ANEKS V

Učešće javnosti u procesu odlučivanja

1. Obavezno je informisanje javnosti (putem javnih obaveštenja ili na drugi pogodan način, kao što su elektronski mediji, ako su oni dostupni) i to u ranoj fazi postupka odlučivanja, a najkasnije, do trenutka do koga se informacije razumno mogu pribaviti, i to o:
  - (a) zahtevu za dobijanje dozvole ili predlogu za obnavljanje dozvole ili uslova navedenih u dozvoli, u skladu sa članom 15 (1), uključujući i opis elemenata iz člana 6(1);
  - (b) kad je to primenjivo, činjenici da određena odluka zavisi od procene nacionalnog ili prekograničnog uticaja, ili konsultacija između država članica, u skladu sa članom 17;
  - (c) pojedinostima o nadležnim organima odgovornim za donošenje odluke, o onima od kojih se mogu dobiti relevantne informacije, onima kojima se mogu dostaviti komentari ili pitanja i o detaljima u vezi sa rokovima za dostavljanje komentara ili pitanja;
  - (d) prirodi mogućih odluka ili, kad je u pitanju jedna odluka, o nacrtu odluke;
  - (e) kad je to primenjivo, pojedinostima koje se odnose na predlog za obnavljanje dozvole ili uslova navedenih u dozvoli;
  - (f) vremenu i mestu na kojem se može pribaviti relevantna informacija;
  - (g) pojedinostima aranžmana u pogledu učešća javnosti i u vezi sa konsultacijama predviđenim u smislu stava 5.
2. Države članice dužne su da zainteresovanoj javnosti obezbede, u okviru razumnih rokova, sledeće:
  - (a) u skladu sa nacionalnim propisima, najvažnije izveštaje i savete upućene nadležnom organu ili organima u vreme kada je zainteresovana javnost obavestena, u skladu sa stavom 1;
  - (b) u skladu sa odredbama Direktive 2003/4/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 28. januara 2003. godine o javnom pristupu informacijama koje se odnose na životnu sredinu²², informacije koje se razlikuju od onih navedenih u stavu 1, ako su od značaja za postupak odlučivanja u skladu sa članom 8. i koje postaju dostupne tek nakon obaveštavanja zainteresovane javnosti u skladu sa stavom 1.
3. Zainteresovana javnost ovlašena je da iznese svoje komentare i iskaže svoje mišljenje nadležnom organu pre no što odluka bude doneta.
4. Rezultati konsultacija održanih u smislu odredaba ovog Aneksa moraju se uzeti u razmatranje prilikom donošenja odluke.
5. Detaljne aranžmane u vezi sa obaveštavanjem javnosti (na primer putem oglasnih panoa istaknutih na određenom području ili objavljivanjem u lokalnim dnevnim listovima) i konsultovanje zainteresovane javnosti (na primer, pisanim podnescima ili putem javne rasprave) propisuju države članice. U tom smislu moraju se predvideti razumni vremenski rokovi za svaku od pojedinih faza, kako bi se ostavilo dovoljno vremena za informisanje javnosti, kao i dovoljno vremena da se zainteresovana javnost pripremi i efikasno učestvuje u donošenju odluka koje se tiču životne sredine u skladu sa odredbama ovog Aneksa.^{23]}

---

²² OJ L 41, 14. 2. 2003, str. 26

²³ Tekst Aneksa V sadržan je u Aneksu II Direktive 2003/35/EC. –Prim. autora